

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Медиен мониторинг

28 декември 2013

Документът е изготвен съгласно договор за възлагане на обособена позиция № 2 „Извършване на медиен мониторинг и изработване и предоставяне на контент анализ на публикациите и излъчванията в печатните и електронни медии по теми, свързани с ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013" от обществена поръчка с предмет: „Социологически проучвания за изпълнение, мониторинг и оценка на Комуникационния план на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013”

ЕСТАТ ООД, С ПОДИЗПЪЛНИТЕЛ МЕДИЯЗУУМ ООД

Медиен мониторинг

28 декември 2013

Съдържание

Медиен мониторинг – обобщение	3
Телевизии и радиостанции	4
Източник: Дарик радио	4
Предаване: Денят	4
Национални печатни медии	8
Източник: в. Строител	8
Заглавие: Обсъждаме споразумението за новия програмен период на 8 януари	8
Източник: в. Строител	9
Заглавие: Таня Бъчварова, ръководител направление "Анализи и прогнози"- КСБ: Строителната индустрия през януари-септември 2013 г.	9
Регионални печатни медии	17
Няма намерена информация	17
Периодични печатни издания	18
Източник: сп. Forbes	18
Заглавие: Позитивен шум около една гореща екзотична красавица	18
Интернет издания и блогове	21
Източник: www.projectmedia.bg	21
Заглавие: Ръст на изплатените средства по оперативните програми	21

Медиен мониторинг – обобщение

28.12.2013 г.

Вид медия	Брой материали
Общо за електронните медии, от които:	1
• телевизии	0
• радиостанции	1
Общо за печатните и интернет базираните медии, от които:	4
• вестници, от които:	2
- национални	2
- регионални	0
• периодични издания	1
• интернет издания и блогове	1
Общо за деня	5

Телевизии и радиостанции

Дата: 27.12.2013

Източник: Дарик радио

Предаване: Денят

Място на материала:

Продължителност в мин.: 16

Брой думи: 2236

Резюме: Тема: Съвместна рубрика на МИЕ и Дарик радио – ОП Конкурентоспособност

Текст: Тема: Съвместна рубрика на МИЕ и Дарик радио – *ОП Конкурентоспособност*

Водещ: В единствения работен ден за тази седмица отново ще поговорим за бизнес и за възможностите, които се откриват пред него от *ОП Конкурентоспособност*. Добър вечер и Честита Коледа и от мен, Марта Младенова. Това е съвместната рубрика на Дарик радио с Министерството на икономиката и енергетиката. С пожелание за много здраве, късмет и успех в следващите минути ще обърнем внимание на постиженията на *оперативната програма*, която започна в годината с множество проблеми, но я завърши като първенец.

Ели Милушева: До края на тази година предстои сключването на още 230 договора по схемата за иновации. А иначе за *програмата* общо сключените договори са 2 619. Подкрепените са 1 237, като тук мога да кажа, че не са включени по инициативата *Джерми*. По *Джерми* има подкрепени над 5 000 предприятия. 36 са стартираните процедури на обща стойност 1, 230 млрд. евро. Или това прави 105 от бюджета на *програмата*, 105%. Договорени са 88,5% от бюджета и разплатени, сертифицирани и верифицирани 56,45% от бюджета на *програмата*... по брой създадени работни места са 2 973. 760 са въведените стандартизирани системи за управление в предприятията. Тук визирам микро-, малки, средни и големи предприятия. Общо взето много добри резултати. Към края на 2013 г. мога да кажа, че изключително добри резултати постигна *програмата*. Най-важното е, че ние няма да загубим никакви средства. Напротив, 40 млн. сме разплатили вече за следващата година. Което е много добре. Много добри показатели.

Юнал Тасим: Годината е успешна, категорично успешна. Само няколко факти. Първо, факт е това, че към 31 септември ние приключихме плановите разплащания. Факт е, че почваме следващата година. Но по-важните неща са следните цифри – първо, последната технологична модернизация не беше предвидена за тази година. Тези 50 млн. не бяха предвидени въобще в нашата *оперативна програма*. Тези пари са факт и тези пари догодина, следващата година ще бъдат в българския бизнес. Това, което не беше предвидено за годината бяха и 106-те млн. наддоговаряне по иновации, които ще се вляят догодина в нашата икономика и ще дадат нашия скромнен принос за развитието на държавата ни. Тенденциите за 2014 г. са добри. Мисля, че нашият екип е един изключителен екип, дава своя принос. Догодина имаме два пъти по-големи разплащания. А първите, непредвидени вече са постъпили при нас от тази година. Така че нашият старт за следващата година вече е даден. Ускорението е много добро. Искам да ви съобща и още един факт – ние към средата на октомври месец предприехме акция за спасяване на пари от ОП Околна среда. За съжаление, не успяхме в тази наша инициатива. Защото имаше проблеми по отношение на това да се определи в какъв размер могат да бъдат евентуални загубите от Околна среда. Знаете, че Европейския фонд за регионално развитие дава възможност за преразпределяне на средства, които евентуално не биха били усвоени от страната. Но така или иначе първият опит беше неуспешен и тази идея беше наша. Надявам се догодина, ако продължим със същите темпове, да се надяваме на други колеги от Регионално развитие, евентуално от Околна среда или пък още по-добре би било те да се справят по-добре от нас. Мен ми се ще да ви напомня, че по оценка на предишните две правителства – служебното и на ГЕРБ имаше риск от загуба на 60 млн. евро от нашата *оперативна програма*. Ние към 31 септември обявихме, че такъв риск няма. Напротив, започваме вече да усвояваме средства за 2014 г. По други оценки от служебното правителство, догодина ни предстои може би, може би има риск за около 120 млн. евро. Аз от сега ви казвам, че това няма да се случи. Това е благодарение на екипа, който е силно мотивиран, темпото е огромно. Обявих, че са най-добрите служители на държавата ни. Надявам се догодина да бъдат още малко по-добри. Така че риск за такива средства няма. *ОП Конкурентоспособност* ще бъде най-добрата за страната

ни, бъдете сигурна в това. Защото нуждата от тази работа, от нашата дейност е огромна. Всички очаквания са в посока на икономиката, а България се работи повече за енергетика, отколкото за икономика. Ние работим само за икономиката.

Водещ: И все пак сигурно се чудите кои са печелившите проекти, според експертите на управляващия орган на **ОП Конкурентоспособност**. Точно преди седмица се проведе официалната церемония, на която бяха връчени 8 отличия за най-успешни проекти. Затова сега ще ви кажа кои са те. В категория Изявен социален ефект, където 5 проекта получиха номинации – голямата награда грабна ГласКо ООД от град Търговище. 7 фирми пък се бориха за приза в категория Иновативна. Но за номер 1 бе избрана Оптикс АД от Панагюрище. Цели 13 проекта се бориха за отличието в категория Технологична модернизация. Наградата за най-успешен проект бе присъдена на Ацом ООД, град София. В категория с ефект върху околната среда и енергийна ефективност бяха отличени едва три проекта, а за най-успешен бе определен този на фирма Глас проект ЕООД от Костинброд. 4 фирми се състезаваха за най-успешен проект в категория Системи за управление, а победител стана Дунав прес АД от град Русе. Много оспорвана бе категория Изрядни бенефициенти. Но наградата бе една и тя бе връчена на Мегахим АД, отново от град Русе. В категория успешен проект по инициативата **Джереми** триумфира Сторпул България ЕООД, която се бори за призива сред 5 номинации. Специалната награда на управляващия орган за особен принос към управлението и изпълнението на **оперативната програма**, и в частност в задълбочаването и оптимизирането на взаимодействието между науката, бизнеса и държавната администрация бе присъдена на проф. Георги Райчевски.

Разбира се, остават и други въпрос. Например, какво се случва с големите проекти, като газовата връзка и Технологичния парк.

Ели Милушева: София Тех парк е един много хубав, амбициозен проект и по мащаби. Това се случва за първи път в България. И аз силно се надявам наистина да се случи добре. Времето, което остава по тази **оперативна програма** той обаче не може да бъде изпълнен. Затова този проект се налага да бъде фазиран. Фазиран означава дейностите да се случат през другия програмен период. Тоест той продължава до 2020 г., което е много добре, тъй като се дава шанс изцяло да се случат нещата с този проект. Иначе работят целия екип. Дейностите са по график, спазват се. Но така или иначе това е един много амбициозен и много труден проект, с много трудни договори и обществени поръчки, които сами по себе си много забавят проекта.

Юнал Тасим: Ще ми се да добавя само, че ние имаме два големи проекта – газовата връзка със Сърбия и София Тех парк. От сега ви уверявам, че следващият планов период **оперативната програма** няма да се захваща с такива големи проекти по много причини. Основното е фактът, че тръгваме да фазираме и двата проекта говори за големи проблеми. Големи амбиции, но все пак трябва да се спазват всички правила. А за това няма време. Има едно легално определение на ЕК – за да се фазира, трябва обектът да съществува и да има съответен живот. И по двата големи проекта имаме наистина сериозни проблеми. Решението беше да фазираме. Така че тези двата проекта ще бъдат реализирани следващия планов период. За това следващият планов период няма да се захващаме с такива големи проекти.

Водещ: Очаква се в следващия планов период новата **оперативна програма** да получи малко по-голямо финансиране от настоящите й стойности, като средствата може да достигнат до 1,6 млрд. евро. Акцент в новата **програма** се очаква да бъде зелената икономика и технологичната модернизация - именно сферите, които предизвикаха най-сериозният интерес за бизнеса за периода 2007-2013 г. Възможно е и добри проекти, които не са стигнали до пари по **ОП Конкурентоспособност** сега, да бъдат финансирани от следващата **оперативна програма**. Теоретично има възможност това да се случи и от началото на следващата година, но от управляващия орган не виждат необходимост за това, защото тепърва предстои оценяването на част от проектите. Също така от **оперативната програма** се надяват да намалят административната тежест и да въведат повече електронни услуги.

Ели Милушева: Имаме много идеи, непрекъснато. На нас това ни е работата. И общо взето се ръководим от това, което бизнесът в България иска. Бизнесът към момента категорично иска технологична модернизация. Тоест виждаме по подадените, заявления интерес от тяхна страна. Другата, също голям интерес са иновациите. Тоест ние имаме готовност подобни схеми да пуснем веднага. И това няма да е нищо трудно и ново за нас, нито пък за бизнеса. Но това все пак трябва да се обсъжда.

Юнал Тасим: Лесните решения не помагат на България да се оттласне от последната икономика на ЕС. Така че акцентът ще се дърпа малко в посока на иновации и на зелена икономика. Там е шансът България да не бъде 27-та икономика, а да бъде 25-тата, 22-тата и т.н. Така че в тази посока ще се положат малко повече усилия. Те са по-сложни, но пък дават

по-висока добавена стойност. Иначе технологичната модернизация сама по себе си ще дава възможност и на западните икономики да работят за наши предприятия, но и ще подпомогнем техния бизнес. Докато иновациите дават друга перспектива на България. Много по-трудно се реализират тези проекти. Но пък сме обнадеждени от последното, което беше по иновации наддоговаряне. Така че тенденцията е ясна и ние ще ... точно този процес – зелена икономика, иновации и технологична модернизация. Плюс финансовите инструменти, които ще трябва да съпътстват тези наши виждания.

Ели Милушева: Това, което коментирахме по принцип, ако има много добри проекти по Технологична модернизация, с много висок брой точки, за които няма финансов ресурс, защото той вече е на изчерпване. Само 100 млн. лв. са предвидени. Ако се получат много добри проекти, примерно над 75 точки, както беше с иновациите и няма ресурс да ги финансираме, това беше планът да обявим нова схема по новата **програма** с други пари, за да може да се финансират всички добри проекти. Но това е пак може да говорим след 3-4 месеца, догодина да, когато имаме реален анализ на ситуацията. Много се надявам да се случи бързо. Аз исках да го въведем още сега по иновациите и по технологична модернизация, но не всичко зависи от нас. Значи, ние сме свързани с МС, със системата, тяхната и трябва нещата да се движат с всички оперативни програми с едно темпо горе-долу. За съжаление, поради тази причина и ние не успяхме. Но това е моето искрено желание – нещата да се случват в правилната посока по-бързо.

Юнал Тасим: Бъдете сигурни, че процедурите ще бъдат опростени и ускорени като времево изпълнение. Така че това е една много сериозна грижа и работим много сериозно по този въпрос. Няма как да ускорим един процес, ако нямаме електронна обработка на всичко, което се предлага. Сега има тонове хартия, което усложнява нещата. Не само като хартия, но и физическо присъствие.

Ели Милушева: И другото, което искам да добавя – за да се обяви нова схема по новата **оперативна програма**, ние трябва да имаме заделен ресурс. Това, че разходите ни се считат за допустими от 1 януари 2014 г., не означава, че ще ни ги дадат от Брюксел преди одобрението на **програмата**. Тоест **програмата**, ако се обяви август или септември, ние едва тогава ще имаме пари от тях. Ако обявим предварително схема, независимо по каква – дали е технологична модернизация или иновации, каквото и да обявим, ние трябва да имаме пари от държавния бюджет, които после ще бъдат върнати. За момента нямаме индикации, че някой ще ни даде свободен ресурс 100-200, 300 млн., за да ни се получат на нас схемите. Това също е, проблем не бих казала, но някаква пречка, някаква спънка. А няма такава наистина обоснована нужда веднага да пускаме нова схема, при положение, че още имаме една, която сега й започва оценката.

Юнал Тасим: Въпросът не е просто да усвояваме много пари. Това го правим. Въпросът е да усвояваме пари, които правят качество в икономиката. Това, че на финала на тази оперативна **програма** най-вече се говори за усвояване на средства, но от следващия планов период трябва да говорим вече за по-качествено усвояване на тези средства. А това иска наистина по-добро планиране, по-добро насочване на тези средства. Този подход ще се смени. В смисъл, не усвояване, а качество на усвояването, което води до по-висока добавена стойност. Това е посоката, в която разсъждаваме, заедно с бизнеса, разбира се.

Водец: Според ръководителя на **ОП Конкурентоспособност** Ели Милушева, в следващия програмен период ще се подпомогне и кредитирането на фирмите, така че ще се реши един от основните проблеми – за трудния достъп до заемен капитал, с който да бъдат реализирани проектите.

Ели Милушева: И за това сме помислили. Наистина това се оказва голям проблем. В момента работим с банки—партньори по схемата за енергийна ефективност и зелена икономика. И вече банките общо взето подхождат с по-голямо доверие към бенефициенти, които имат сключени договори към нас. И мисля, че по-лесно се дават банкови гаранции, по-бързо се обслужват фирмите. И аз се надявам това да продължи и ние работим в тази посока с банките също така. И самите банки вече искат да бъдат наши партньори, защото разбраха, че всички заедно трябва да стимулираме и подпомагаме фирмите, бизнеса.

Водец: Тоест дори фирми, които за първи път ще кандидатстват по **оперативната програма**, ще имат по-лесен достъп до кредитен ресурс?

Ели Милушева: Надявам се да стане точно така. Помислили сме за всичко. Допустими разходи по новата **оперативна програма** са и лихви, и заеми. Тоест вече може да има и крос-финансиране. Така че и тези, които тепърва започват, стартират също ще имат шанс.

Водец: Така завършва и последната съвместна рубрика на Дарик с Министерството на икономиката и енергетиката за тази година. Следващата седмица ще се срещнем с ръководителите на две от фирмите, спечелили награди на *ОП Конкурентоспособност*.
18.25 ЧАСА

Национални печатни медии

Дата: 28.12.2013

Източник: в. Строител

Страница: 5

Брой думи: 210

Резюме: Обсъждане на споразумението за партньорство за новия програмен период, включващо последните бележки на ЕК, изпратени в края на ноември, ще се проведе на 8 януари 2014 г. Това съобщиха от правителствената информационна служба в писмо до медиите. В него се казва още, че кабинетът планира до края на януари да изпрати допълненото проектоспоразумение за поредни консултации с ЕК.

Заглавие: Обсъждаме споразумението за новия програмен период на 8 януари

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Обсъждане на споразумението за партньорство за новия програмен период, включващо последните бележки на ЕК, изпратени в края на ноември, ще се проведе на 8 януари 2014 г. Това съобщиха от правителствената информационна служба в писмо до медиите. В него се казва още, че кабинетът планира до края на януари да изпрати допълненото проектоспоразумение за поредни консултации с ЕК.

Проекти на новите оперативни програми "Околна среда", "Човешки ресурси", "Региони в растеж" и "*Иновации и конкурентоспособност*" са били изпратени на Еврокомисията през септември и октомври 2013 г., напомнят от Министерския съвет, като подчертават, че е готов и пълен вариант на Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" (ОПТТИ), който ще бъде изпратен за консултации до края на декември 2013 г. В процес на подготовка са и оперативните програми "Наука и образование за интелигентен растеж" и "Добро управление". Очаква се работата по тях да приключи също през януари.

Първите варианти на Програмата за развитие на селските райони и на Програмата за морско дело и рибарство са изпратени на ЕК в началото на декември. "При отчитане на напредъка на другите държави членки в процеса на подготовка на програмен период 2014-2020 г. страната ни се отличава с добра проектна готовност на своите стратегически програмни документи за следващия програмен период", се казва още в писмото от пресцентъра.

Дата: 28.12.2013

Източник: в. Строител

Страница: 10,11,12,13

Брой думи: 5015

Резюме: Анализът за деветмесечието от януари до септември 2013 г. показва неблагоприятни данни за трайно влошаване на темповете на развитие на строителния бранш. Налице са свито потребление и необратими към растеж процеси, липса на активност в инвестиционната дейност, на нарастване на обемите, на пазар. Негативни фактори за средата са задължнялостта на държавата и общините, на бизнеса към банките и между самите компании. Наблюдава се вътрешнофирмен дефицит на свободни парични средства. Доходите са ниски, а дълговете нарастват. Секторът се характеризира със застаряваща работна сила с намалена конкурентоспособност. Трайно се установява дъмпинговата политика. Отсъстват двигатели за растеж, има трудности при планиране на строителния бизнес. Очертава се спад на фона на задълбочаваща се криза.

Заглавие: Таня Бъчварова, ръководител направление "Анализи и прогнози" - КСБ:
Строителната индустрия през януари-септември 2013 г.

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Анализът за деветмесечието от януари до септември 2013 г. показва неблагоприятни данни за трайно влошаване на темповете на развитие на строителния бранш. Налице са свито потребление и необратими към растеж процеси, липса на активност в инвестиционната дейност, на нарастване на обемите, на пазар. Негативни фактори за средата са задължнялостта на държавата и общините, на бизнеса към банките и между самите компании. Наблюдава се вътрешнофирмен дефицит на свободни парични средства. Доходите са ниски, а дълговете нарастват. Секторът се характеризира със застаряваща работна сила с намалена конкурентоспособност. Трайно се установява дъмпинговата политика. Отсъстват двигатели за растеж, има трудности при планиране на строителния бизнес. Очертава се спад на фона на задълбочаваща се криза.

Влошена е перспективата за развитие на отрасъл "Строителство". Той остава под знака на трайната несигурност. България е сред държавите в ЕС с най-рязък спад на строителната продукция.

За януари - септември на 2013 г. тя е за 7452 млн. лв. Данните продължават да сочат негативно развитие с 16% спад в сравнение със същия период на 2012 г. Не се генерират достатъчно оборотни средства в сектора, липсва напредък, браншът продължава да губи мощ.

В сравнение с предходното тримесечие се наблюдава незначителен ръст от 9,7%, който се дължи единствено на сезонна ангажираност. Сравнителната база е предкризисният период. Спрямо него оставаме далеч от достигнатите нива. В сравнение с деветмесечието на 2008 г. намалението е от 48,1%. Прогнозата за 2013 г. беше произведената продукция от бранша да достигне малко над 10 млрд. лв., което е връщане на нивата от 2006 г.

Незавършеното строителство към края на 2012 г. възлиза на 19 млрд. лв. Данните носят информация за неуспешен опит на сектора да излезе от продължилата вече 4 години криза и да се доближи до предкризисните нива. Тенденцията за връщането към нормалната активност се отлага за бъдещето. Оптимистичните прогнози са изключително трудна задача.

S Сегментът сградно строителство представлява 58,1% от общо произведената продукция в отрасъла за разглеждания период. Спадът е 13,5% в сравнение с деветмесечието на 2012 г. Спрямо второто тримесечие на 2013 г. има нарастване с 8,9%, а съпоставени с най-високите нива, данните сочат спад от 56,4%.

Сключените договори по обявени обществени поръчки за деветмесечието на 2013 г. са 790 на брой за общо 395 млн. лв. при произведена продукция на стойност 4327 млн. лв. Анализът показва, че сградното строителство продължава да е преобладаващо и в основната си част се формира от частни инвестиции.

S Сегментът инженерно строителство представлява 41,9% от общо произведената продукция за деветте месеца на 2013 г. Продължава тенденцията на спад на фона на забавящата се икономика, като намалението е от 19,3% в сравнение със същия период на предходната година. Спрямо второто тримесечие на 2013 г. ръстът е 10,9%. В сравнение с най-високо постигнатото ниво за деветмесечието на 2009 г. понижението е 41,2%. Сключените договори за деветмесечието по този сегмент на инженерната инфраструктура са 1057 на стойност 2721

млн. лв. при произведена продукция за 3123 млн. лв. Този сегмент е движан основно от обществени поръчки на държавата и общините, финансирани с европейски средства.

Отрасъл "Строителство" за периода януари - септември на 2013 г. формира 5,8% от БДС, с над 19 хил. предприятия, включително и тези без реализиран оборот по предварителни данни на НСИ. По данни на ЦПРС към 10.12.2013 г. строителните компании с регистрация са 4302. Заличените са 456.

Членове на КСБ към септември 2013 г. - 1445 редовни и 25 сдружения.

Членове 2012 г. - 1579 редовни и 25 сдружения.

Тенденцията през 2013 г. е за намаляване на заличените фирми по неизпълнение на процедурата по чл. 20, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Индустрията се базира основно на 83% малки фирми, 15,5% средни и 1,9% големи, разпределени по критерий "Персонал".

По предварителни данни БВП на един зает общо за икономиката за третото тримесечие на 2013 г. се увеличава с 0,5% в сравнение с второто тримесечие на същата година. БВП на един зает за деветмесечието показва незначителен ръст от 0,4% в сравнение със същия период на предходната година. Оценката на данните дава основание да се направят следните изводи:

S Отчита се нисък ръст на БВП. Неблагоприятна характеристика има и при Брутната добавена стойност (БДС).

БДС, формирана в отрасъл "Строителство" за деветмесечието, е 2834 млн. лв., или 5,8% от общо формираната БДС. Спадът в сравнение със същия период на 2012 г. е 192 млн. лв., като се запазва тенденцията за понижение през последните 4 години. Брутната добавена стойност в строителството е под нивото от 2007 г., а в сравнение с деветмесечието на 2009 г. бележи спад от 1452 млн. лв.

На едно лице, заето в строителната индустрия, се падат 15 975 лв. от текущия обем БДС за деветмесечието. Тримесечната динамика показва положителни тенденции в цифри, но недостатъчно добри темпове, които да дадат тласък за развитие.

Едно лице, заето в строителството, за първото тримесечие произвежда продукция на стойност 10 369 лв. През второто тримесечие произведената продукция от едно лице е 15 935 лв., за третото тримесечие - 16 657 лв. Тук се наблюдава тенденция на по-малко произведена продукция за първото тримесечие при по-голям брой заети в производството. През второто тримесечие е обратно. През третото тримесечие се наблюдава нарастване на заетите и на произведената продукция на едно лице.

През 2008 г. обемът на произведената продукция е около 22 млрд. лв., а заетите достигат 297 хил. души. Делът на строителството в БДС е 9,3%. През 2009 г. обемът е 19 млрд. лв. със заети 277 хил. души, постигнат е дял на строителството в БДС 9,2%. През 2010 г. обемът на строителната продукция пада на 13 млрд. лв. със заети 225 хил. души и намаляващ дял на строителството в БДС от 7,1%.

През 2011 г. година е постигнат обем 13 млрд. лв. със 198 хил. души и дял на строителството в БДС 6,5%.

През 2012 г. произведената продукция е за 13 млрд. лв. със 186 хил. заети и дял на строителството в БДС 5,9%. Строителният отрасъл, заемащ една от първите позиции в относителния дял на БВП за страната, се нареди на последните места.

През 2013 г. брутната добавена стойност, формирана от отрасъл "Строителство" за деветмесечието на 2013 г. е под нивата от 2007 г.

Изпълнение на оперативните програми

Според класация на Европейския парламент България вече не е на предпоследно място по усвояване на еврофондовете. През октомври страната ни е изпреварила Италия и Румъния. Усвояването на еврофондовете е задача от първостепенно значение. По данни на Министерството на финансите за последните шест месеца са сертифицирани близо 1/3 от средствата по европейските фондове за целия настоящ програмен период.

За периода 1 януари 2007 - 15 март 2013 г. са сертифицирани европейски средства в размер на 34,47%.

Към 15 ноември 2013 г. сертифицираните разходи възлизат на 45,11% от общия ресурс на програмите. За последните шест месеца са сертифицирани над 10%, или близо 1/3 от средствата по европейските фондове за целия настоящ програмен период 2007 - 2013 година. Най-успешно средствата се усвояват по Програмата за развитие на селските райони и Оперативната програма за развитие на сектор "Рибарство", по които изплатените средства са в размер на 1,5 млрд. евро, или 45% от бюджета. Договорените средства по тези две програми са 2,43 млрд. евро, или 72,84% от средствата за целия период.

На второ място по усвоени пари е ОП "Транспорт" с 888,2 млн. евро, или 44% от предвиденото финансиране. Договорени са 1,958 млрд. евро, или 97,8% от общия бюджет на програмата. По ОП "Конкурентоспособност" са изплатени 510,4 млн. евро (44%), а договорените са 969,6 млн. евро (83,4%).

По Оперативна програма "Регионално развитие" по данни на МРР са сключени 54 договора за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност близо 94 млн. лв. Одобрени са 72 проектни предложения. За последните 6 месеца са извършени плащания в размер на 424 млн. лв. Ръстът им спрямо същия период на 2012 г. е със 146%.

Европейската комисия определи като допустим за финансиране проекта за изграждане на Северната скоростна тангента на София. Очаква се да бъдат одобрени пълните варианти на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, в които са идентифицирани проектите, които ще могат да кандидатстват за финансиране през новия програмен период.

Броят на градовете, които ще бъдат финансирани по ОП "Региони в растеж", е 67. Сформирана е междуправителствена работна подгрупа за приоритизиране на подходящи за финансиране обекти на природното и културното наследство. Тя се ръководи от министрите на регионалното развитие и на културата. Подборът на обектите се прави въз основа на специална методология и се планира в началото на 2014 г. да има изготвен приоритизиран списък с проекти за финансиране.

Водоснабдяване и канализация финализирана е националната стратегия за управление и развитие на водния сектор ключов документ за обосновка на инвестициите по ОП "Околна среда" през новия програмен период.

Направени са подробен график и процедура за изваждане на активите от балансите на ВиК дружествата през следващите 12 месеца. През този период трябва да се сключат и договори за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на ВиК услуги от операторите в обособените територии. Разработен е правилник за организацията и дейността на асоциациите по ВиК, който е публикуван за обществено обсъждане.

Изготвен е идейният проект за яз. "Луда Яна" с индикативна стойност 26,4 млн. евро, който ще бъде доизграден със заем от Световната банка. Строителството на този обект ще стартира през следващата година.

Започна тръжната процедура за избор на строител на яз. "Пловдивци". Индикативната сума за изпълнението му е около 20,3 млн. евро. Строителството ще стартира през следващата година. Готов е и проектът за рехабилитация на стената на яз. "Христо Смирненски". Строителните дейности са планирани за 2014 г. и ще се финансират от бюджета на регионалното министерство с 350 хил. лв.

Предстои подписване на договор за обследване на площадката и проектиране на яз. "Нейковци". Индикативният бюджет за неговото изграждане е около 20,5 млн. евро. Готов е и идейният проект за рехабилитацията на стената на яз. "Студена", който е на стойност около 15,8 млн. евро. В ход са преговори със Световната банка за заем за рехабилитацията на пречиствателната станция за питейни води в Перник. Разработена е програма за решаване на проблема със сезонния и целогодишния воден режим в някои населени места.

Пътна инфраструктура пътища с обща дължина над 1100 км на стойност над 1,5 млрд. лв. Строителството на магистралите и скоростните пътища остава приоритет, но вниманието е насочено и към пътищата втори и трети клас.

Продължава изграждането на АМ "Марица", АМ "Струма" и АМ "Хемус". Със средства от ОП "Транспорт" продължава изграждането на обходните пътища на Враца, Габрово и Монтана, както и на Западната дъга на Софийския околновръстен път. Завършва изграждането на обекта Кърджали - Подкова.

По ОП "Регионално развитие" стартира изпълнението на 4 проекта: рехабилитацията на 65,2 км третокласна пътна инфраструктура в областите Добрич, Велико Търново, Търговище и Ямбол. По програмите "Регионално развитие" и "Трансгранично сътрудничество" през последните 6 месеца е завършила рехабилитацията на 256 км републиканска инфраструктура. По "Транзитни пътища V" завърши рехабилитацията на 351 км пътна мрежа. През следващата година ще продължи рехабилитацията на около 500 км. Продължава активната работа за подготовка на проекта за лот 3 на АМ "Струма". Открита е обществената поръчка за геоложки проучвания в зоните на тунелите в Кресненското дефиле и при с. Железница.

По отношение на АМ "Хемус" в момента приключва актуализацията на предпроектните проучвания. Стартира търгът за проектиране на 60-те км от Ябланица до връзката Плевен - Ловеч и за изготвяне на доклад по ОВОС. Срокът за двете дейности е по 1 година. Подготвена

е програма за ремонт на най-натоварените и в най-лошо състояние второкласни и третокласни пътища, които ще се финансират от републиканския бюджет. В програмата са включени 700 км. Проект "Енергийно обновяване на българските домове"

През октомври стартира обществена поръчка за изпълнение на строително-монтажни работи на първите две сгради по проекта "Енергийно обновяване на българските домове". Получени са 15 оферти, които в момента са в процедура на разглеждане.

От ноември 2013 г. се увеличи от 6 месеца на една година гратисният период за предоставяне на кредити от фонда за жилищно обновяване.

През 2014 г. ще бъдат стартирани тръжните процедури за избор на проектантите и строителите за обновяване на близо 180 сгради. Двете процедури ще бъдат с по 7 обособени позиции, формирани на регионален принцип - съответно за шестте района за планиране и за София. С избраните изпълнители ще бъдат сключени рамкови споразумения и когато има готови за финансиране сгради, ще се пристъпи веднага към възлагане на проектиране, а впоследствие и на ремонтните работи. По този начин ще се съкратят сроковете в сравнение с опцията да се провеждат множество отделни процедури.

В рамките на шестте месеца от юни до декември по трите програми за териториално сътрудничество са разплатени близо 8,5 млн. евро. За сравнение през цялата 2012 г. са разплатени около 10 млн. евро. Размерът на загубените средства по трите програми за 2011 и 2012 г. вследствие прилагане на правилото $n+3$ е около 5,5 млн. евро.

Приоритети

Европейската комисия уведоми България за окончателното си становище относно географския обхват на бъдещите програми по инструмента за предприсъединителна помощ. През следващия програмен период страната ни ще продължи да управлява три отделни двустранни програми по външните граници на ЕС - с Турция, Македония и Сърбия.

София ще разполага с 230 млн. лв. повече и по-голяма част от сумата е от програми на ЕС. Със заем от 50 млн. евро ще се ремонтират и строят нови пътища. Ще се работи по ул. "Обиколна", ул. "Опълченска", бул. "Тодор Каблешков", бул. "Ботевградско шосе", бул. "Цариградско шосе", бул. "Сливница", бул. "Никола Мушанов". Затова и средствата за кърпене на дупки са с над 3 млн. лв. по-малко от тези за 2013 г. - 23,8 млн. лв. Ще продължи строителството и на метрото. Най-големият проект на града за 2014 г. обаче ще е заводът за преработка на отпадъците. Ще се строят още детски градини, както и 75 км канализация. За всички обекти има готови проекти и договори с изпълнители.

Допуснати нарушения

Най-нисък е процентът на усвояемост по Оперативна програма "Околна среда", по която ЕК временно спря плащанията по проектите. Дейностите продължават да се изпълняват със средства от националния бюджет. След отстраняване на пропуските по изпълнението на програмата средствата ще се верифицират и възстановяват от ЕК. Общата стойност на наложените финансови корекции по проектите е 250 млн. лв.

Нарушенията, допуснати по ОПОС, са: смесване на критерии, неправомерно съкращаване на срокове по обществени поръчки, дискриминационни изисквания към кандидати за участие в български организации, както и неправомерно удължаване на срокове за вземане на решения по процедурите.

Необходимите стъпки според управляващия орган са подобряване на системите за управление и контрол, проверка на обществените поръчки, провеждани в периода 2010 - 2013 г. Последиците от спирането на ОП "Околна среда" върху бранша тепърва ще се оценяват, като се има предвид фактът, че от началото на кризата досега отрасъл "Строителство" разчита основно на европейските средства.

Обща строителна активност

Просрочените задължения по бюджетите на общините към 30 септември 2013 г. са в размер на 162,2 млн. лв. по данни на Министерството на финансите. Основната част от тях са към строителните фирми. Въпреки това се отчита намаление на задълженията с 11,5 млн. лв. в сравнение с 31 декември 2012 г. Просрочените плащания са формирани по бюджетите на 144 общини, или 54,5% от общия им брой.

102 общини отчитат намаление на забавените плащания към края на септември 2013 г. спрямо същия период на 2012 г., като задълженията са по-малко с 31 млн. лв.

Увеличението на просрочените задължения към 30 септември е с общо 20 млн. лв., са отчели 58 местни власти. При други 104 общини няма промяна в задълженията към края на септември. В делегираните от държавата дейности забавените плащания са за 4,5 млн. лв., или 2,8% от общия размер на просрочията. Общини със сериозни закъснения по плащанията като процент

от собствените приходи са: Антон, Копривщица, Брегово, Димово и Борован. Посочените общини на практика са във фалит, защото задълженията надхвърлят собствените им приходи. В над 10 други - Копривщица, Лозница, Хисаря, Симитли, Рудозем, Криводол, Кюстендил, Пирдоп, Бобов дол и Руен, ситуацията също е критична. Най-тежко е положението в Копривщица, където размерът на дълга достига 621% спрямо приходите.

По области най-драстично е намалял делът на просрочията на Столичната община - с 3,1 млн. лв. Така задълженията ѝ остават малко над 10 млн. лв. Разплащане с бизнеса в срок се отчита в Търговище, Пазарджик, Добрич, Шумен, Варна и София-област.

Просрочените задължения на област Бургас за деветмесечието са се увеличили с 3,8 млн. лв. и вече достигат 8,7 млн. лв. Задълженията на областите Велико Търново и Видин също са се увеличили с около 1 млн. лв. съответно за 2,3 млн. лв. и 13,1 млн. лв.

Областите с най-голям дълг към края на септември са Перник и Кърджали - 15 млн. лв. След тях е Смолян с 14,9 млн. лв.

Задължения и инвестиции

Задържа се равнището на просрочените задължения и липсват оптимистични очаквания. Строителният бизнес губи мощ с продължаващата тенеденция на ниски нива. Кредитирането остава сериозна бариера пред компаниите. Въведените условия за по-голямо участие на кредитоискателя в общата стойност на сделката са сериозна пречка за напредък. Ситуацията не показва загриженост от страна на финансовите институции. Продължават да нарастват задълженията на държавата в лицето на общините към бизнеса, забавените плащания водят до сериозни проблеми с ликвидността.

Нужна е коректна политика по отношение на плащанията от страна на държавата. Салдото по бюджетите на общините на касова основа към 30 септември 2013 г. е положително и достига 244 млн. лв.

Общинският дълг и общинските гаранции към 30 септември 2013 г. са на стойност 919,1 млн. лв., в т.ч. 450,5 млн. лв. вътрешен дълг и 468,6 млн. лв. външен. Задълженията на Столичната община формират 48,8% от общия размер на общинския дълг и гаранции. Спрямо края на 2012 г. размерът на общинския дълг и общинските гаранции намалява с 58 млн. лв. Това се дължи на намаления размер на вътрешните заеми с 23 млн. лв. и на външните с 34,9 млн. лв. Необходима е коректна политика по отношение на плащанията от страна на държавата, а от страна на строителните фирми по отношение на качеството, сроковете и изпълнението.

Разходите за придобиване на ДМА в отрасъл "Строителство" представляват 6% от общо направените по икономически дейности. Намалението е от 9,5% в сравнение със същия период на 2012 г. Понижението спрямо предкризисния период е от 53,4%.

Причините за намаляване на ДМА са несигурност в бизнес средата, по-малко планирани средства за активи, както и задълженията към строителните фирми от страна на държавата и общините.

Основните притеснения за бизнеса са свързани най-вече със замразяване на чуждестранните инвестиции. Строителството е капиталоемък отрасъл и те са значими за него.

През деветмесечието на 2013 г. чуждите инвестиции по данни на БНБ към 15.11.2013 г. общо за страната са 854,4 млн. евро, или 2,9% от БВП. Според динамиката на капиталовите вложения в България данните показват, че в сравнение с ревизираната стойност на миналогодишните инвестиции имаме спад от 48,7%. Вложенията в основен капитал са 618,3 млн. евро, или 72,4% от инвестициите. Реинвестираната печалба е в рамките на 12,5%, или 106,6 млн. евро.

Запазва се тенденцията за намаление на ръста на реинвестираната печалба при инвестициите от дялов капитал и при вложенията в основен капитал.

Чуждестранните инвестиции в отрасъл "Строителство" са 53 млн. евро и бележат драстичен спад от 76,4% в сравнение със същия период на 2012 г. Понижението е 81,7% спрямо последното тримесечие на 2013 г. 90% от компаниите не могат да се похвалят със заделени средства за разрастване и инвестиции. От началото на годината се забелязва задържане на инвестиционните проекти и отдръпване на строителните предприемачи, губи се конкурентната борба за привличане на капиталовложения независимо от промените в Закона за насърчаване на инвестициите. Преките чуждестранни инвестиции и еврофондовете остават основният фактор за дългосрочен икономически растеж в България.

Разрешителни за строеж

Издадените разрешителни за строеж за третото тримесечие са за 1173 жилищни сгради с 3760 жилища в тях и с 489 204 кв. м РЗП, на 56 административни сгради/офиси с 55 508 кв. м РЗП и на 1267 други сгради с 555 121 кв. м РЗП.

През третото тримесечие на 2013 г. издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради нарастват с 1,9%, жилищата в тях

- с 26%, а застроената им площ
- с 23,8% спрямо второто тримесечие на 2013 г. Увеличават се и разрешителните за строеж на административни сгради със 75%, както и тяхната РЗП - със 133,9%. Същевременно броят на разрешителните за строеж на други сгради са по-малко с 8,8%, а разгънатата им застроена площ бележи намаление със 7,8%.

Строителството е ключов сектор за реиндустриализацията на Европа

Планът за реиндустриализацията на Европа се състои от пет основни стълба - поощряване на инвестициите, подобряване на квалификацията, по-ефикасно използване на ресурсите, създаване на истински вътрешен пазар на строителството в ЕС, насърчаване конкурентоспособността на фирмите чрез излизането им извън границите на Стария континент. Останалите фактори са спазване на директивата относно борбата със забавените плащания при търговските сделки; увеличение на националните мерки за стимулиране на строителния сектор; на данъчните облекчения; намаляване ставките за ДДС и преференциални лихвени проценти.

Организира се мисия по целия свят от страна на ЕС, които да търсят възможности за инвестиции и по този начин да се подкрепи европейската индустрия. Всичко това стана ясно от изказването на вицепрезидента на ЕК с ресор индустрия и предприемачество Антонио Таяни при гостуването му у нас по покана на КСБ.

Той съобщи, че предстои и провеждането на международен форум за Африка и Латинска Америка, на който ще се дискутира устойчивото строителство и търсенето на нови пазари по света. ЕС вече е направил контакти със Северна Африка, Латинска Америка, Русия, Китай. Ще има мисия и в Израел и Канада. Желаетелите български компании могат да вземат участие в срещите, организирани от ЕК, призова Таяни.

Издадените разрешителни за деветмесечието на 2013 г. са за 3088 жилищни сгради с 8622 жилища в тях и РЗП 1160116 кв. м. В сравнение с деветте месеца на

2012 г. има намаление от 4,9% на жилищните сгради, нарастване от 15,7% на жилищата в тях и нарастване на РЗП с 11,1%.

Издадените разрешителни за деветмесечието на 2013 г. за административни сгради са 120 и са по-малко с 1,6% в сравнение със същия период на 2012 г. при нарастване на РЗП с 50,5%.

Издадените разрешителни за други сгради за деветте месеца на 2013 г. са 3559, РЗП - 1 615 069 кв. м. Запазва се броят на издадените разрешителни в сравнение със същия период на 2012 г. РЗП нараства с 3,2%.

Издадени строителни разрешителни за строеж на сгради общо през деветте месеца на 2013 г. по данни на НСИ са 6767 с РЗП 2871451 кв. м. В сравнение със същия период на предходната година се наблюдава намаление със 160 издадени разрешителни, или спад от 2,3% и незначителен ръст на застроената площ със 7,4%.

Най-голям брой разрешителни за строеж на нови жилищни сгради за деветте месеца на 2013 г. са издадени в следните области: Пловдив - 393, Бургас - 341, София (град) - 278, София - 231 и Варна - 267. Най-много жилища предстои да бъдат започнати в областите София (град), Пловдив, Бургас, Варна и Благоевград.

Общо за всички сегменти за деветте месеца на 2013 г. по данни на НСИ са започнати 3242 нови сгради с РЗП 1 516 090 кв. м. Наблюдава се намаление от 3,2% в сравнение със същия период на 2012 г. на общия брой и нарастване на РЗП от 6,5%. Жилищните сгради са 1751 с 5138 жилища в тях и със 711 707 кв. м обща застроена площ.

Административните са 88 с 49 652 кв. м РЗП. Другите сгради са 1403 със 754 731 кв. м РЗП. Спрямо същия период на 2012 г. започнатите нови сгради са по-малко с 3,2%. Жилищните сгради нарастват с 1,5%, жилищата в тях - с 10,7%, а общата им застроена площ със 17,8%. Регистрирано е увеличение на започнатите административни сгради с 39,7% и на общата им застроена площ - ръст от 69,4%. За първи път се очертава тенденция на нарастване от последните две години на застроената площ и на броя започнати жилищни сгради. Другите сгради бележат намаление с 10,1% и тяхната РЗП - също - с 4,3%.

Строителството на най-голям брой нови сгради е започнало в областите: Бургас - 331 общо, от които 218 жилищни, 8 административни и 105 други сгради; Варна - общо 298, в т.ч. - 204 жилищни, 3 административни и 91 други сгради; Пловдив - 304 общо, от които 199 жилищни, 3 административни и 102 други сгради.

Въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради през периода януари - септември на 2013 г. по данни на НСИ са 1631. Спадът е с 5,2% спрямо същия период на предходната година. Продължава тенденцията на спад на въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради. Новопостроените жилища в тях са 6981, или с 2,2% по-малко. Най-голям брой

въведени в експлоатация жилищни сгради има в областите Варна - 317 с 1779 жилища в тях, Бургас - 233 с 2034 жилища, и Пловдив - 138 сгради с 433 жилища.

Общата полезна площ на всички новопостроени жилища през януари - септември на 2013 г. е 588 хил. кв. м, или с 2,4% по-малко в сравнение със същия период на 2012 г.

Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради през третото тримесечие на 2013 са 521 - с 40 по-малко, или намаление от 7,7%. Спрямо третото тримесечие на 2012 г. сградите са 38 по-малко, или 6,8%. Регистрираното намаление на новопостроените жилища в тях е с 12,8%.

Въведени в експлоатация новопостроени сгради за третото тримесечие на 2013 г. по вид:

- стоманобетонни конструкции - 74,5%, или нарастване от 2% в сравнение с второто тримесечие;
- тухлени - 24,5%, или намаление с 1,3%;
- панелни - 0,6%, или нарастване от 0,4%;
- други - 0,4%, или намаление от 1%;

В сравнение със същото тримесечие на 2012 г. се наблюдава увеличение на относителния дял на тухлените сгради.

Разпределение по вид строителство за третото тримесечие на 2013 г.: най-голям дял имат къщите с 66,6%, или намаление от 3,1% в сравнение с второто тримесечие на 2013 г., следвани от кооперациите с дял от 18%, или намаление от 0,9% в сравнение с второто тримесечие.

Безработицата за периода януари - септември 2013 г. в страната остава висока, броят на незаемите лица е 435 хил. по данни на Евростат. На годишна база той се увеличава с 6,6%. В сравнение с второто тримесечие на 2013 г. има незначително намаление. Страната ни се нарежда на 7-о място в ЕС по най-висока безработица.

Незаемите в отрасъл "Строителство" съставляват 11% от всички в страната. Новорегистрираните безработни за януари - септември 2013 г. са 48 хил. души, т.е. намаляват с 9% в сравнение със същия период на 2012 г. Промените са основно поради сезонни фактори. В сравнение с деветмесечието на 2009 г. безработните се увеличават със 74%. Според данни на КСБ безработните в отрасъл "Строителство" са над 90 хил. души.

Анализът показва, че не се наблюдават устойчиви процеси на възстановяване на пазара на труда в бранша. Продължава тенденцията на нарастване на безработните на фона на задълбочаващата се криза в сектор "Строителство". Причините за това са забавящата се икономика, липсата на достатъчно висок ръст и съответно - на генериране на достатъчно нови работни места, които да компенсират съкратените.

Прогнозата е, че високата безработица и слабата активност на трудовия пазар в сектора ще се задържат до края на 2013 г. За трайно понижаване на безработицата и създаване на нови устойчиви работни места е необходимо подобряване на бизнес средата и насърчаване на инвестиционната дейност. Оптимистичните прогнози са изключително трудна задача. По оценка на повечето строителни компании приоритет остава запазването на сегашните свити обеми.

По предварителни данни на НСИ наемите лица по трудово и служебно правоотношение към края на септември 2013 г. в сектор "Строителство" са 129 хил. души. Тенденцията на спад се запазва и намалението в сравнение със същия период на 2012 г. е с 5,8%. Наемите в отрасъла по трудово и служебно правоотношение представляват 5,7% от общо наемите лица. През деветмесечието на 2013 г. средната месечна работна заплата в строителството бележи незначителен ръст от 3,4% в сравнение със същия период на 2012 г.

Заетите лица общо за деветмесечието на 2013 г. са 3477 хил. За второто тримесечие на 2013 г. са 3516 хил., за третото - 3624 хил. Отбелязва се нарастване през третото тримесечие спрямо второто с 3,1%. На годишна база намалението е с 0,3%, което се дължи на сезонната активност.

Заетите лица в отрасъл "Строителство" представляват 5,1% от всички. Структурата на заетите показва намаление на относителния дял от 4,3% в сравнение със същия период на 2012 г.

Направени са и положителни стъпки. Създават се нови работни места, но така или иначе нашата сравнителна база е предкризисният период, спрямо който нивата на заетост остават все още ниски. Средната работна заплата в отрасъла е 636 лв. при средна работна заплата общо за икономиката 790 лв.

Сключени договори по обект на поръчката

В рамките на извършените анализи към 30.09.2013 г. обявените обществени поръчки в отрасъл "Строителство" са 1432, а за проектиране и надзор - 836. Те са разпределени, както следва:

Сградно строителство - 560 обявени обществени поръчки на стойност 421 млн. лв.

Инженерна инфраструктура - 728 обявени обществени поръчки на стойност 2869 млн. лв.

Енергийна инфраструктура - 144 обявени обществени поръчки на стойност 311 млн. лв.

Сключените договори по обявени обществени поръчки към 30.09.2013 г. са 1847 на брой с обща стойност 3115 млн. лв. Увеличението в сравнение със същия период на миналата година по-рано е 39,6% на броя и 158% на стойността на контрактите.

Разпределение на фирмите, сключили договори по обявените обществени поръчки по критерий "Нетни приходи от продажби и персонал":

•/ малки строителни фирми -664, или 36% от общо сключените договори;

S средни строителни фирми 854, или 46,2%;

^големи строителни фирми

- 271, или 14,7%;

S нерегистрирани фирми в ЦПРС - 58, или 3,1 %.

82,2% от договорите се изпълняват основно от малките и средните фирми, разбира се, това се диктува от вида на обществената поръчка и изискванията към изпълнителя. Големите фирми изпълняват 14,7% от поръчките за деветмесечието на 2013 г.

Произведената продукция е за 7452 млн. лв. Стойността на сключените договори по обявени обществени поръчки за периода януари - септември на 2013 г. е 3115 млн. лв.

41,8% от обема на продукцията се дължат на обществените поръчки, а останалите 58,2% - на други инвестиционни проекти.

Очакванията за напредък остават за следващия програмен период

Надеждите изцяло са насочени към следващия програмен период. Ключовите цели са подобряване конкурентоспособността на българския бизнес, насърчаване на инвестиционната активност, стартиране на всички оперативни програми през следващата година, създаване на предпоставки за икономическо развитие и възможности за повишаване на доходите на гражданите.

Приоритетни за финансиране за периода 2014 - 2020 г. ще бъдат обновлението и модернизацията на предприятията, интернационализация на бизнеса, зелена икономика и развитието на секторите иновации и приложни научни изследвания. Една от възможностите пред строителния бранш да поеме нагоре е чрез финансираните с публични средства проекти.

Регионални печатни медии

Няма намерена информация.

Периодични печатни издания

Дата: 28.12.2013

Източник: сп. *Forbes*

Страница: 44,45,46

Брой думи: 1586

Резюме: Всички индикации са за силна 2014 г. В световен мащаб. И доколкото голямата част от българските софтуерна и аутсорсинг (BPO) индустрии са експортно ориентирани, 2014 г. ще бъде година на ръст за нас. На вътрешния пазар обаче не се очертава подобрене на икономиката, което да доведе до увеличаване на бюджетите за ИТ В индустрията. Започването на следващия период на европейските оперативни програми ще доведе до "доусвояване" на средства и финансиране на държавни проекти. Концентрацията ще е отново около е-Правителството - особено системи, наложени от синхронизации със законодателството на ЕС или адресиращи национални законодателни промени с финансиране и от държавния бюджет. Ще има и известно суетене около старта на новите програми и забавяне докъм края на 2014 г. на търговете в рамките на новия период. В страната ще влязат няколко големи ИТ компании, а някои от настоящите инвестиции ще се увеличат. Пазарът на труда ще достигне нови нива на преграване. стабилност и ръст

Заглавие: Позитивен шум около една гореща екзотична красавица

Подзаглавие: Предстои силна година за българския ИТ сектор, което ще постави с още по-голяма острота Въпроса за дефицита на специалисти

Автор: Елена МАРИНОВА

Текст: Всички индикации са за силна 2014 г. В световен мащаб. И доколкото голямата част от българските софтуерна и аутсорсинг (BPO) индустрии са експортно ориентирани, 2014 г. ще бъде година на ръст за нас. На вътрешния пазар обаче не се очертава подобрене на икономиката, което да доведе до увеличаване на бюджетите за ИТ В индустрията. Започването на следващия период на европейските оперативни програми ще доведе до "доусвояване" на средства и финансиране на държавни проекти. Концентрацията ще е отново около е-Правителството - особено системи, наложени от синхронизации със законодателството на ЕС или адресиращи национални законодателни промени с финансиране и от държавния бюджет. Ще има и известно суетене около старта на новите програми и забавяне докъм края на 2014 г. на търговете в рамките на новия период. В страната ще влязат няколко големи ИТ компании, а някои от настоящите инвестиции ще се увеличат. Пазарът на труда ще достигне нови нива на преграване. стабилност и ръст

Традиционно силните ни позиции в Западна Европа и САЩ ще донесат най-голяма част от растежа за 2014 г. И двата пазара дават сериозни индикации за увеличено търсене и никакви признаци за криза през предстоящите 12 месеца. Компаниите ще се стремят да предоставят все повече продукти и услуги с висока добавена стойност, осигурявайки си конкурентно позициониране и на консервативните корпоративни пазари, и в динамичните иновативни проекти на големите корпорации и стартиращи фирми. Едновременно с това ще се увеличава скоростта на влизане на нови хора в проекти и съответно обемът на стандартните (commodity) дейности. развитие

Българските ИТ компании от години правят опити за позициониране в Близкия изток без мащабен устойчив успех. През 2014 г. ще има отново стъпки в позитивна посока - вече има първи лястовички, а и традиционно държавите от региона приемат добре България. Дали ще успеем да направим видим пробив - може би. място под слънцето

България започна да свети поарко на картата на анализаторите. През ноември 2013 г. The Independent излезе със статия със заглавие "Забравете Индия... колцентровете се местят в България". Макинзи проведе глобалната си О&О (outsourcing and offshoring) конференция в София миналата година. Българска компания вече има в магическите квадранти на Гартнър. Сред нещата, които привличат анализаторите, са човешки потенциал и непрегрял пазар на труда (последната жертва на популярността си е Полша), политическа стабилност (за сравнение Египет, Украйна...), стабилна и добре развиваща се индустрия. През 2014 г. вниманието на консултантите ще бъде привлечено от навлизането на нови играчи и те с интерес ще следят и ще отразяват случващото се, което ще ни освети още. бранд

България не е бранд на световната ИТ карта, а по-скоро екзотична красавица. Българският бизнес успява без съществена държавна подкрепа и стратегия. Малко, но целенасочени и консистентни усилия в тази посока, основно на ниво имидж, биха помогнали съществено. Имайки предвид текущата политическа ситуация обаче, едва ли можем да се надяваме на много през 2014-а. стабилност и данъци

Стабилността и предвидимостта са един от най-важните фактори за развитие на бизнеса. Текущите екстремни позиции в обществото и абсурдното изостряне на взаимоотношенията съвсем не са такава среда. Необходимо е консенсусно правителство със стратегическо мислене. Поставям специален акцент върху данъците, защото ИТ индустрията е добър данъкоплатец и работодател, но и лесно мобилна - всяко необмислено действие в данъчната политика може да доведе до подплашване на потенциалните инвеститори и до емиграция както на физически, така и на юридически лица от България.

Финансови инструменти

Едно от най-добрите неща, които се случиха на държавно равнище напоследък, са стартър акселераторите, финансирани по **програма "Джеремиди"**. Професионални управляващи екипи, интересна международна селекция на компании и много странични позитивни ефекти - отворени събития, ментори, Ангелски клуб и т.н. - създават истинска стойност и позитивен шум около България. За да се продължи започнатото обаче е нужна последователност - продължаване на стартър финансирането, но и допълване с инструменти за следващите етапи на развитие на компаниите. Следващите фондове по **"Джеремиди"** през 2014 г. биха били силна стъпка в тази посока. прегряване на трудовия пазар

Ако досега изглеждаше, че на пазара на труда е горещо, с нива на безработица последните 10 години около нулата и едва ли може да стане по-горещо, през 2014 г. ще видим, че може. Предстои агресивното Влизане на няколко големи играча в т.нар. numbers game - всички с таргети в стотици хора и със стандартния за тези случаи подход - нива на заплатите над пазарните (уловката е, че след това замръзват за съществен период) и активни кампании за бързо набиране на персонал. Освен това ще продължат да се появяват български стартърпи и чужди по-малки играчи.

Какво е нужно? Още хора. Заради увеличеното търсене, независимо от по-високата ефективност и иновациите във всяка една сфера на оперирането на ИТ бизнесите, недостигът на кадри в световен мащаб до 2015 г. е 4.5 млн., в Европа - около 1 млн., а в България - десетки хиляди. На практика дори в средносрочен план, колкото и софтуерни инженери и специалисти по качество да произвеждат университетите, те не могат да отговорят на търсенето. Още по-лошо е положението с позициите, свързани с търсената висока добавена стойност и увеличен обхват - като бизнес анализатори, креативни позиции, специалисти по ползваемост, изследователи и т.н. Накратко - трябва повече и подобри хора. образование, съобразено с нуждите на бизнеса

Факт е, че в България от години няма работа за хората и хора за работата. Докато учебните заведения бълват безработни, в ИТ сектора недостигът се задълбочава. И решението се губи между властта на образователното министерство и автономията на университетите.

Мерките не са толкова сложни, колкото политически непопулярни, защото биха принудили да се преквалифицират или да останат без работа немалко преподаватели. Необходимо е стабилно правителство и парламент със стратегическо мислене за прокарване на съответното законодателство. бизнес в образованието, образование в бизнеса

Празнотата, създадена от липсата на държавна политика за създаване на специалисти за ИТ индустрията, ще продължи да се запълва, от една страна, с все по-активно навлизане на ИТ компаниите в образованието (средно и висше) с лекции, курсове, семинари, цели магистърски програми и т.н., а от друга, с "учене през целия живот" вътре в индустрията. По-големите фирми (български и клонове на чуждестранни) вече имат изградени стабилни програми и в двете посоки и ще продължат да ги развиват и адаптират за локалните условия. издирване на таланти

В края на 2013 г. и началото на 2014 г. няколко големи компании откриват клонове и офиси извън София, където остава най-голямата концентрация на бизнес. Въпреки досегашния неуспех за изграждане на мащабни офиси извън столицата гладът за таланти ще стимулира иновативни подходи за интегриране на по-малки екипи в големите структури, което пък ще даде толасък за развитие на локалните ИТ общности. Това е важно, защото част от спирачките на младите хора да изберат кариера в ИТ са възможностите за реализация. Колкото и парадоксално да е, възможностите да работиш навсякъде по света невинаги компенсират спокойствието да се стартира в позната среда.

"СИНИ КАРТИ"

Каквито и вътрешни мерки да бъдат предприети, в краткосрочен и средносрочен план не можем да решим проблема с недостига на хора с тях. Образователните мерки, дори и да бъдат взети веднага (което в академичния свят означава след една година), дават резултат в средносрочен план от около пет години. Междувременно идват години на навлизане на пазара на труда на поколенията от кризата, последвала хиперинфлацията през 1997 г., т.е. по чисто демографски причини ще има спад на хората в трудоспособна възраст. Единственото решение в краткосрочен план (и гарант за успехи в дългосрочен) е привличането на висококвалифицирани ИТ специалисти от ЕС и най-вече извън ЕС.

Въпреки на пръв поглед непопулярността на това решение ("как така ще внасяме хора при тази безработица?") то може да донесе много ползи на сектора и на България. Тези хора ще дадат възможност за развиване на ИТ бизнеса, но и ще плащат данъци в България (ИТ секторът е напълно бял и с най-високите средни нива на заплати), ще консумират продуктите на българската икономика и т.н. И тук не става дума само за облекчаване на законодателството, а за целенасочена активна държавна политика за привличане на талантиливи чуждестранни студенти и ИТ специалисти. И за да преведа езика на нулите и единиците на езика на политическата реторика - това означава по-високи пенсии, по-добро здравеопазване, по-добро образование и т.н. кой ще продължи напред

Ще е важен балансът от фокус и стабилни пазари, иновативност и инвестиции в нови идеи, силна HR политика, гъвкавост и скорост. Нищо ново под слънцето. Дяволът е в детайлите. И В бързината.

ИЗВЪН ФОКУСА

Азия продължава бързо да расте. Противно на схващането, че Индия, Китай и по-малките държави като Виетнам насищат пазара, всъщност насищането е в играта с големите числа и има незаети ниши, където е необходима дълбока експертиза и висока добавена стойност за клиентите. Дори африкански компании започват да се позиционират като поддоставчици на индийски, засега в ВРО, заради по-добрия английски акцент и владение на френски.

Африка е гладна за технологии. Тя никога не е вила част от ИТ стратегиите на българската държава и бизнес. А там потенциалът е огромен. За последните осем години икономиката на континента расте устойчиво със средно 6% годишно, а интернет свързаността се е подобрила 20 пъти за последните четири години. Електронно правителство, образование и здравеопазване са основните ниши. но в много от държавите няма практически никакви ИТ решения - факт, който находчивата Индия например адресира с целенасочена държавна политика, мащабни съвместни проекти и активности на всички равнища, позиционирайки продукти и решения както на големите си компании, така и на средния и малкия бизнес. И Въпреки че средата за правене на бизнес в Африка далеч не е най-улегналата (вкл. проблеми с банковите трансфери), потенциалът си струва. А България има все още сравнително добра база благодарение на африканските студенти в страната от 70-те и 80-те.

Латинска Америка е огромен пазар с практически нулево българско присъствие. Липсват традиции и няма политика за позициониране.

Интернет издания и блогове

Дата: 27.12.2013

Източник: www.projectmedia.bg

Връзка: http://projectmedia.bg/news/index.pcgi?material_id=59341

Брой думи: 448

Резюме: С 13% са нарастнали изплатените средства по програмите, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз в еприода м. май - 15 декември 2013 г, показват данни на Министерски съвет.

Размерът на сертифицираните средства за периода възлиза на 900 млн. евро., което също е близо една трета от спрямо началото на периода.

Заглавие: Ръст на изплатените средства по оперативните програми

Подзаглавие: На 8 януари 2014 г. ще се проведе обсъждане на Споразумението за партньорство за новия програмен период

Автор:

Текст: С 13% са нараснали изплатените средства по програмите, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз в периода м. май - 15 декември 2013 г, показват данни на Министерски съвет.

Размерът на сертифицираните средства за периода възлиза на 900 млн. евро., което също е близо една трета от спрямо началото на периода.

Към 30 май 2013 г. рискът от загуба на средства по данни на служебния кабинет възлиза на 272 312 555 евро, като по ОПОС са били 29 млн. евро; по ОПРР – 74 млн. евро; по ОП "Конкурентоспособност" – 49 млн. евро; ОП "Развитие на човешките ресурси" – 105 млн. евро; ОП "Административен капацитет" – 6 млн. евро, а по ОП "Техническа помощ" – 9 млн. евро

Към момента рискът да бъдат загубените средства са сведени до 35 245 658 евро и са само по 3 програми. Спасени са над 237 млн. евро или близо половин милиард лева са влезли в българската икономика и българските общини. Данните на Национален фонд към Министерството на финансите показват, че правителството успя да намали близо 8 пъти планираната в средата на годината загуба.

Какво предстои?

На 8 януари 2014 г. ще се проведе обсъждане на Споразумението за партньорство за новия програмен период, като в него ще бъдат включени и последните бележки на Европейската комисия, които бяха изпратени в края на месец ноември. Планира се до края на месец януари 2014 г. проектът на Споразумение да бъде изпратен за нови консултации с ЕК.

Проекти на новите оперативни програми „Околна среда“ (ОПОС), „Човешки ресурси“ (ОПРЧР), „Региони в растеж“ (ОПРР) и „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) бяха изпратени на Европейската комисия през месеците септември и октомври 2013 г. за провеждане на технически консултации. Подготвен е пълен вариант на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТТИ), който предстои да бъде изпратен за консултации до края на месец декември 2013 г. В процес на подготовка за изпращане са и проектите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Оперативна програма „Добро управление“. Планира се това да стане най-късно през месец януари 2014 г.

На практика повечето от тези програми са с добра проектна готовност, като Оперативна програма „Околна среда“ и Оперативна програма „Региони в растеж“ се изпращат на ЕК за втори и трети път.

Първи вариант на Програмата за развитие на селските райони е изпратен на ЕК в началото на декември. Първи вариант на Програмата за морско дело и рибарство също е изпратен на ЕК пред декември. България е една от първите от страните членки представила вариант на програмата.

При отчитане на напредъка на другите държави-членки в процеса на подготовка на програмен период 2014-2020 г. страната ни като цяло се отличава с добра проектна готовност на своите стратегически програмни документи за следващия програмен период.